

Covid-19 vaikutukset tapahtumajärjestäjiin

Liiketalouden opinnäytetyö
Myynti ja markkinointi, HAMK Visamäki

2022

Santeri Paakkunainen

TIIVISTELMÄ

Tämä työ käsittelee Covid-19 pandemian vaikutuksia kotimaiseen tapahtumateollisuuteen. Työssä avataan tapahtumateollisuutta ja sen taustoja, tapahtumateollisuuden ongelmakohtia sekä sen tulevaisuutta pandemian jälkeen. Haastattelen myös tapahtuma-alalla työskentelevää henkilöä tapahtuma-alan ahdingosta sekä alan tulevaisuudesta. Työn tavoite on tuoda esiin tapahtumajärjestäjien tämänhetkistä tilannetta ja mahdollisesti myös auttaa nykyisiä ja tulevia tapahtumajärjestäjiä varautumaan tuleviin pandemioihin.

Avainsanat Covid-19, Tapahtumatuotanto, Pandemia, Tapahtuma, Tapahtumateollisuus

Sivut 36 sivua

Author Santeri Paakkunainen

Year 2022

Subject The effects of Covid-19 to event organizers

Supervisors Vesa Tuomela

ABSTRACT

This thesis is discussing about the effects of a global pandemic such as Covid-19 to the events management business in Finland. Thesis covers different parts of event management, events as a concept, the cross referencing of financial situation from previous years to the years 2020 and 2021. Interview of a person who works in the events management business will also be included in this work to get some insight to the current situation and possibly also new ideas for the future. The goal of this thesis is to create awareness of the current situation of event management and possibly bring new ideas for

Keywords Events, Covid-19, Pandemic, Event management, Event organizer

Pages 36 pages

Sisälllys

1.	Johdanto	1
1.1	Tutkimuskysymys ja tiedon intressi	1
1.2	Tutkimus- ja kehittämistyön kohde.....	1
1.3	Covid-19 Suomessa	2
1.4	Rajoitukset.....	3
2	Tapahtumateollisuus	4
2.1	Mikä on Tapahtuma?	6
2.2	Tapahtumat kokemuksina.....	7
2.3	Vastuullisuus tapahtumissa.....	8
2.4	Tapahtuman turvallisuus.....	9
2.5	Tapahtuman järjestäminen	11
2.6	Tapahtuman markkinointi.....	12
3	Tutkimus	13
3.1	Tapaustutkimus	15
3.2	Teemahaastattelu	15
3.3	Aineistoanalyysi.....	16
4	Miltä näyttää tulevaisuus?	17
4.1	Miltä tilanne näyttää tällä hetkellä?	18
4.2	Paljonko tekijöitä jäljellä?	19
4.3	Rajoitukset, mikä tulee muuttumaan?.....	19
4.4	Muutokset tapahtuma-alan työtehtäviin.....	20
4.5	Kuinka uudet toteuttamismallit ovat luoneet uusia mahdollisuuksia?	21
4.6	Mitä mieltä hybriditapahtumista?	21
4.7	Uudet tekijät.....	22
4.8	Mitä kannattaa pitää mielessä ja miten kannattaa varautua?	22
4.9	Uusia tapoja järjestää tapahtumia	23
4.9.1	Virtuaalisesti järjestetyt tapahtumat	24
4.9.2	Koronapassi	25
5	Yhteenveto ja pohdinta	26
5.1	Mitä rajoitukset olivat?	26
5.2	Ratkaisut.....	26
5.3	Tulevaisuus	27
5.4	Oma katsaus	27
	Lähteet	29

1. Johdanto

Tämän työn tavoitteena on tutustua tapahtumaan käsitteenä, tapahtuma-alaan ja covid-19 pandemian vaikutuksia tapahtumajärjestäjiin ja tuoda myös esille sen aiheuttamia ongelmia tapahtuma-alaan. Toivon työni tuovan esille asioita tapahtuma-alasta, ja sen kokemista rajoituksista sekä ongelmista. Tapahtuma-ala koki myös pandemian johdosta paljon muutoksia, jota työssä tullaan käymään läpi tutkimuksen ja haastattelun kautta.

1.1 Tutkimuskysymys ja tiedon intressi

Tutkimuksessa selvitettiin, mikä aiheutti tapahtumateollisuuden ahdingon, miten pandemian aikana tapahtumateollisuus pysyi kiinni kehityksessä ja miten tapahtumateollisuus on selvisi tai tulee selviämään pandemiasta?

Tietoa etsittiin erilaisista alaan liittyvistä tutkimuksista, joita oli tehty pandemian aikana, sekä perehdyttiin alan ammattilaista haastatteleamalla ja kuuntelemalla hänen omakohtaisia kokemuksiaan alan ahdingosta.

1.2 Tutkimus- ja kehittämistyön kohde

Tutkimuksen kohteena on tapahtuma-ala. Se käsittää henkilömäärällisesti Suomessa noin 4000 vakituista työntekijää ja keikkatyönä jopa 40 000 henkilöä vuosittain.

Tutkimuksessa selviää näiden ihmisten ahdinko pandemian kourissa, kun ihmisten kokoontuminen samaan tilaan on kielletty, sekä tapahtumateollisuuden muutoksesta uuteen toimintamalliin, jolla pystytään mahdollistamaan tapahtumien järjestäminen esimerkiksi internetin tai television välityksellä, sekä tarpeita tulevaisuudessa tapahtuma-alan toiminnan turvaamiseksi.

1.3 Covid-19 Suomessa

Covid-19 on SARS-CoV-2 nimisen viruksen aiheuttama hengitystieinfektio. Ensimmäinen tartunta todettiin Kiinan Wuhanissa Joulukuussa 2019. Covid-19 ilmenee yleisimmin lievänä hengitystieinfektiona, mutta tauti voi myös aiheuttaa pahoja komplikaatioita hengitysteissä varsinkin riskiryhmiin kuuluville. Riskiryhmäläisiä ovat esimerkiksi astmaatit, vanhuksat ja valmiiksi sairaita ihmisiä, joiden puolustuskyky on heikompi. World Health Organization listasi Covid-19 viruksen virallisesti Pandemiaksi 11.3.2020. (Anttila, 2022).

”Epidemia-sana tulee kreikan sanoista epi (päällä) ja demos (kansat). THL:n mukaan epidemiasta puhutaan silloin, kun sairaustapauksia havaitaan odotettua enemmän tietyssä ajanjaksona tietyssä väestössä ja tietyllä alueella.” Pandemia puolestaan tarkoittaa maanlaajuisesti tai maanosien välillä siirtynyttä epidemiaa, eli kun epidemia tarttuu kahden maanosan välisiin kansoihin, voi Maailman terveysjärjestö WHO julistaa pandemian, jos se aiheuttaa merkittävän uhan kansanterveydelle ja terveydenhuollon riittävyydelle. (Punainen Risti, 2022)

Ensimmäinen todettu Covid-19 tartunta havaittiin Suomessa Tammikuussa 2020, ensimmäisenä vuotena tartunnat pysyivät alle 200 tartunnassa ja kesällä 2020 tartuntoja oli alle 20 päivässä, mutta lokakuussa tartunnat lähtivät nopeaan nousuun.

Eniten tartuntoja todettiin tammikuussa 2022, jolloin raportoitiin 8636 tartuntaa päivässä. Suomessa on ollut positiivisia koronatartuntoja syyskuuhun 2022

mennessä yhteensä 1 266 927 kappaletta. Koronaan liittyviä kuolemia on ilmoitettu yhteensä 5 690 kappaletta.

(THL, 2022)

1.4 Rajoitukset

Maaliskuussa vuonna 2020 Suomen hallitus kielsi yhteisötapahtumien järjestämisen, joka tarkoitti tapahtumateollisuuden välitöntä pysähtymistä koko maassa.

Vuonna 2020 tehdyssä tutkimuksessa, 78 % kyselyyn vastanneista yrityksistä eivät olleet työllistäneet yhtäkään tilapäistä tapahtumatyöntekijää. Tämän lisäksi 43 % vastaajista oli joutunut heikon tilanteen mukaan myös lomauttamaan vakituista henkilökuntaa ja 7 % näistä lomauttaneista yrityksistä oli myös joutunut irtisanomaan henkilöstöä. (Mitä on Tapahtumateollisuus, Tapahtumateollisuus Ry, 2022)

Tämä laskelma pätee ainoastaan suoranaiseen tapahtumateollisuuteen liittyvissä yrityksissä, eikä näihin ole laskettu esimerkiksi ravintoloita, jotka turvautuvat esimerkiksi jokavuotiseen tapahtumaan ravintolan lähimaastossa, joka tuo takuuvarmasti lisää kassavirtaa yritykselle.

Koronarajoituksia, jotka ovat vaikuttaneet tapahtumiin ja niiden järjestäjiin ovat olleet kokoontumisrajoitukset, karanteenit, turvavälit, maskipakot ja anniskelurajoitukset.

Rajoitukset ovat huomattavasti hidastaneet tai pysäyttäneet kokonaan tapahtumien kassavirran ja ihmisten mahdollisuuden mennä tapahtumiin, tietysti ymmärrettävästä syystä, taudin tarttuessa ihmiseltä toiselle helposti.

Festivaaleja ei ole juurikaan järjestetty koska ainakaan vielä ei ole keksitty tapaa seurata turvavälien toteutumista tuhansien ihmisten välillä ja sen takia turvallisempaa on vain jättää tapahtuma toteuttamatta.

Ravintoloita ovat kurittaneet sallitun asiakasmäärän pienentäminen riittävien turvavälien takaamiseksi, ja anniskelurajoitukset, jotka alkuun olivat todella tiukat, mutta niitä on ajan myötä hieman löysennetty. Tämä on johtanut myös siihen, ettei tapahtumiakaan ole järkevä järjestää ravintoloissa, kun sisälle ei pääse kuin murto-osa asiakkaista ja tapahtuma loppuu todella aikaisin.

2 Tapahtumateollisuus

Tapahtumilla on todella suuri vaikutus moneen eri alaan, jotka eivät ole suoranaisesti missään kytköksessä itse tapahtumiin tai niitä järjestäviin yrityksiin. Nämä voidaan jakaa neljään osioon.

Kuva 1: Tapahtumateollisuuden vaikutusten piiri (Tapahtumateollisuus ry, 2020, n.d.).

Suorat vaikutukset ovat kytköksissä vain tapahtuman järjestäjän tai tapahtumassa työskentelevien yritysten liiketoimintaan, kuten järjestyksenvalvojat, siivoojat ja tilojen vuokraajat. Nämä toimialat löytyvät yllä olevan kuvan kahdesta ensimmäisestä vaikutuksen piiristä.

Toissijaiset vaikutukset liittyvät tapahtuman lähiympäristössä olevaan alueeseen ja sillä toimiviin yrityksiin, kuten kaupat, hotellit ja ravintolat, jotka hyötyvät selvästi rahallisesti siitä, että pienen matkan päässä järjestetään tapahtuma, joka houkuttelee yrityksen lähimaastoon parhaimmassa tapauksessa jopa kymmeniätuhansia ihmisiä, joista jokainen on mahdollinen asiakas. Nämä löytyvät tapahtumateollisuuden kytkeytyvästä vaikutuksen piiristä.

Kuvan uloimmalla vaikutuksen kehällä ovat yritykset, jotka eivät välttämättä ole tapahtuman lähimaastossakaan, mutta hyötyvät siitä silti, tästä hyvänä esimerkkinä vaatekaupat, sillä tapahtumaan osallistujat haluavat esimerkiksi ostaa uudet kengät tai vaatteet festivaalille, tai festivaalin jälkeen, kun ne ovat menneet pilalle. Tapahtumajärjestäjillä on siis todella suuri vaikutus myös muihin aloihin ja niiden toimijoihin myös epäsuorasti.

Kuva 2: Tapahtumateollisuuden eri toimialoja (Kuusisto & Sahlstedt, 2021, s.20)

TAPAHTUMATEOLLISUUDEN TOIMIALAJAOTTELU	
Tapahtumajärjestäminen	Tapahtumajärjestäjät, tapahtumasuunnittelun ja -tuotannon asiantuntijapalvelut
Tapahtumatilojen vuokraus	Tapahtumakeskukset, tapahtumatilat ja -alueet, areenat, hallit
Esiintyjä- ja ohjelmalvelut	Esiintyjä- ja ohjelmavälitys, artisti- ja manageriyhtiöt, muut tapahtumien ohjelmasisällön suunnittelu ja tuotanto
Tapahtumateknologian palvelut, myynti ja vuokraus	Valo-, ääni-, video- ja efekti-suunnittelu, laitteiston vuokraus ja rakennus, tapahtumateknologian asiantuntijapalvelut
Tapahtumarakentamisen palvelut, myynti ja vuokraus	Lava- ja kalusterakenteet, messu- ja näyttelyrakenteet, teltat, muut tapahtumarakenteet ja -kalusto, rakentaminen ja suunnittelu
Lipunmyyntipalvelut	Lipunmyynnin ja osallistumisen palvelut ja laitteistot
Tapahtumien oheispalvelut	Tapahtumacatering, tapahtumaturvallisuus, tapahtumamyymälät, tapahtumahenkilöstö ym.
Suunnittelu ja konsultointi	Tapahtumaliiketoiminnan, sponsoroinnin, konseptoinnin ja markkinoinnin palvelut, muotoilu, suunnittelu ja konsultointi
Digitaaliset tapahtumapalvelut	Tapahtuma-alalle suunnatut digitaaliset palvelut, ohjelmistot ja sovellukset
Muut tapahtuma-alan erityispalvelut	Muut tapahtuma-alalle suunnatut tuotteet, laitteistot ja palvelut

Tapahtumatyöntekijöistä on vakituisia n. 4000 ja tilapäisiä tapahtumatyöntekijöitä kuten järjestyksenvalvoja, siivoojia ja catering palveluiden tarjoajia työllistetään vuosittain 24 000 ja 37 000 henkilön väliltä.

2.1 Mikä on Tapahtuma?

Tapahtumaa voidaan kuvailla sen järjestävältä taholta elinkeinotoimintana, joka on kertaluontoinen tai toistuva aikaan ja tilaan sidottu suunniteltu aktiviteetti, jolla on tavoitteena synnyttää elämyksiä tai toimia erilaisten sisältöjen jakelualustana. Tapahtumilla pyritään myös tuomaan muutosta siihen osallistuvien tahojen arkirutiineihin.

Kuva 3: Tapahtumateollisuuden rakenne (Kuusisto & Sahlstedt, 2021, s.18)

Tapahtumateollisuuden toimialan määrittely voidaan saada valmiiksi tiettyyn pisteeseen saakka, mutta toimialan sisällä ja reunoilla toimivan vapaan kentän vuoksi ala on osin määrittelyjä pakeneva ja alati muuttuva. Tapahtumateollisuuden toimintaa voidaan kuvata viereisen kuvan mukaisesti.

Tämän määrittelyn mukaisesti tapahtumateollisuus siis valmistaa lopputuotteenaan tapahtumia, joita toteutetaan erilaisissa formaateissa ja joissa hyödynnetään erilaisia sisältöjä. Olemassa oleva keskustelu on tähän saakka tunnistanut tapahtumat pääasiassa sisältöjen ja formaattien kautta, usein myös sekoittaen nämä keskenään. Näkyvien sisältöjen ja formaattien taakse piiloon on jäänyt kokonaisen toimialan liiketoiminta ja elinkeino, joita ei ole vielä kokonaisuutena tunnistettu.

2.2 Tapahtumat kokemuksina

Pystyäksemme avaamaan tapahtumia kokemuksena, täytyy avata ensin kokemusta käsitteenä.

Yhteenkuuluvaisuuden tunne on ihmisen psykologialle erittäin tärkeä osa-alue ja erilaiset kokemukset ovat erittäin vahvoja luomaan eräänlaista yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ihmisten välillä.

Tutkimusten mukaan ihmisen elämä on huomattavasti täydellisempää, kun seuraavat viisi perustarvetta on täytetty.

- **Positiiviset tunteet** – jotka ovat suoranaisessa yhteydessä onnellisuuteen, näitä tapahtumissa vahvistavat esimerkiksi festivaalilla tai konsertissa hyvä artisti, ystävät samassa tapahtumassa ja yhteinen tekeminen
- **Sitoutuminen** – tekemistä tapahtumassa, joka saa siihen osallistuvan henkilön unohtamaan esimerkiksi arjen murheet tai muuten vain uppoutumaan tekemiseen, esimerkkinä festivaalilla tanssiminen ja hauskanpito tai esimerkiksi messuilla erilaisten kilpailuiden ja arvontojen järjestäminen.
- **Suhteet** – kuten positiivisissa tunteissakin jo esille tullut, ystävien kanssa yhteinen tekeminen ja uusien ihmisten tapaaminen.
- **Tarkoitukset** – Tarkoitusta ihmiselle luo esimerkiksi tapahtumien kohdalla tuleva tapahtuma, kuten messut, gaala, konsertti tai festivaali. Tarkoitus voi toimia henkilölle myös eräänlaisena motivaattorina tehdä esimerkiksi ahkerammin töitä, jotta tapahtumassa voi tehdä täysin sitä mitä itse haluaa ja päästää irti stressistä.
- **Saavutukset** – Päämäärän saavuttaminen luo ihmiselle positiivisia tunteita ja olon merkityksellisyydestä ja onnistumisesta. Päämäärä voi olla erittäin pieni tai

iso mutta silti päämäärän saavuttaminen on todella tärkeä osa ihmisen tyytyväisyyttä. (Rossman ym., 2019, ss.10–12)

Tapahtumat ovat erinomainen esimerkki kokemuksen avaamiselle käsitteenä, sillä tapahtumat ovat tarkoitettu luomaan siihen osallistuville henkilöille unohtumaton kokemus, oli tapahtumasta saatu kokemus positiivinen tai negatiivinen.

Kokemukset luovat myös mielipiteitä ja eritoten mielipiteet ovat niitä asioita, jotka luovat yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ihmisissä.

Kokemus on myös eräänlainen myyntivaltti ammatinharjoittajille ja yrityksille ja siksi esimerkiksi yritykset ovat panostaneet todella paljon esimerkiksi asiakas- tai tuotekokemukseen ja niitä seurataan aktiivisesti ja niitä pyritään parantamaan palautteiden puitteissa.

2.3 Vastuullisuus tapahtumissa

Tapahtumien vastuullisuus on kasvanut viimeisten muutamien vuosien aikana erittäin isoksi osaksi tapahtumien imagoa, sillä tapahtumia on saatu järjestää ainoastaan, mikäli kaikki mahdolliset tartunnat ja ihmiskontaktit on otettu huomioon. Vastuullisuus on ehdottomasti myös muutakin kuin pelkästään esimerkiksi tässä tutkimuksessa aiheena olevan Covid-19 viruksen leviämisen esto, mutta se on erittäin hyvä esimerkki siitä, kuinka nykypäivänä tapahtumajärjestäjien vastuu ja vastuullisuus tärkeänä osana tapahtuman imagoa on kasvanut merkittävästi.

Tapahtumilla on pääsääntöisesti kolme vastuullisuuden osa-aluetta.

Ympäristövastuu, joka keskittyy tapahtuman ekologiseen puoleen, joka ulottuu tapahtuman joka alueelle, aivan tapahtuman järjestämispaikasta, tarvittaviin koristeisiin ja rakenteisiin ja tapahtumasta aiheutuvan jätteen lajitteluun.

Sosiaalinen vastuu, eli tapahtumaan kytköksissä olevien tahojen, kuten työntekijöiden, osallistujien, alihankkijoiden ja yhteistyökumppaneiden terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumisen vastuu.

Taloudellinen vastuu, joka käsittelee tapahtuman järjestäjän vastuuta kannattavasta liiketoiminnasta, jotta liiketoiminta on hyväksi yhteiskunnalle ja tuottaa positiivista tulosta. (Pekkola, 2020, ss.14–16).

2.4 Tapahtuman turvallisuus

Vastuullisuus ja turvallisuus tapahtumien järjestämisessä ovat lähellä toisiaan, sillä usein vastuullisesti järjestetty tapahtuma on myös turvallinen, sillä tapahtumajärjestäjillä on vastuullaan järjestää onnistunut ja turvallinen tapahtuma johon osallistuvilla tahoilla on turvallinen ja mieluisa kokemus.

Tapahtuman turvallisuus toteutetaan yhteistyössä kaikkien tapahtumaan osallistuvien tahojen osalta, joihin kuuluvat järjestäjä, alihankkijat sekä viranomaiset.

Päätoteuttajalla on kokonaisvastuu tapahtuman turvallisuudesta, ja sillä on oikeus vaatia myös esimerkiksi alihankkijoiltaan turvallisuusasiakirjat, jolla pääjärjestäjä voi olla varma, että myös alihankkijansa toimivat turvallisesti. Alihankkijalla on kuitenkin myös vastuu toimia omalla osa-alueellaan turvallisesti.

Tapahtumien turvallisuutta valvoo myöskin Tukes (Turvallisuus- ja Kemikaalivirasto). Tapahtumien järjestäjiä koskevat Kuluttajaturvallisuuslain velvoitteet, joita ovat

- **Huolellisuus**

Tapahtuman järjestäjällä on oltava tieto, että tapahtumasta ei koidu vaaraa sen yleisölle tai sivullisille, järjestäjällä on siis vastuu tietää ja osata järjestää tapahtuma siten että se on turvallinen kaikille osapuolille ja turvallisuusriskit on myös osattava arvioida etukäteen.

- **Turvallisuusasiakirja**

Mikäli tapahtuman osallistujamäärä ylittää 2000 henkeä, on tapahtumasta laadittava erikseen vielä turvallisuusasiakirja, jonka voi liittää viranomaisten, kuten poliisin tai palokunnan edellyttämiin suunnitelmiin.

- **Onnettomuuskirjanpito**

Läheltä piti-tilanteista ja tapaturmista on pidettävä kirjaa ja niiden toistumista on yritettävä välttää, jotta tapahtumat ovat jatkossa mahdollisimman turvallisia niissä työskenteleville ja niille osallistuville henkilöille.

- **Ilmoitusvelvollisuus**

Järjestäjällä on velvollisuus ilmoittaa Tukesille kaikki vakavat läheltä piti-tilanteet ja onnettomuudet, sekä myös selvittää kuinka jatkossa näiltä samoilta onnettomuuksilta ja tilanteilta voitaisiin välttyä. Mikäli Tukes katsoo, että tarvittavia toimenpiteitä ei ole tehty tai tarpeeksi tehokasta toimintatapojen muutosta ei ole tehty ongelman ratkaisemiseksi, voi Tukes asettaa tapahtuman järjestämisen kieltoon, kunnes tarvittavat ongelmakohdat ovat korjattu.

- **Tietojen antaminen**

Järjestäjällä on velvollisuus antaa riittävät tiedot ja ohjeistukset kaikille osapuolille, jotka ovat tapahtuman vaikutuksen piirissä. Järjestäjä on velvoitettu antamaan turvallisuutta koskevia tietoja sekä ennen tapahtumaa, että sen aikana.

(Tapahtumaturvallisuus-opas, Tukes, n.d.)

2.5 Tapahtuman järjestäminen

Tapahtuman järjestäminen on usein tietyn ryhmän projekti. Mikään ei estä yksittäistä henkilöä järjestämään tapahtumaa mutta se voi olla erittäin suuri työ saada tarvittavat asiat lyhyessä ajassa hoidettua vain yhdeltä henkilöltä, joten oletettavasti usein tapahtumat ovat yhden tai useamman projektiryhmän tuotoksia.

Kuva 4: Tapahtumateollisuuden kulurakenne (Kuusisto & Sahlstedt, 2021, s.28)

Kuvasta käy ilmi selkeästi Tapahtumatuotannon rahavirroista. Tästä kuvasta voi helposti päätellä tiettyjen projektiryhmien vastuualueet tai vastuunjaot, sekä voi toimia myös eräänlaisena muistilappuna tapahtumajärjestäjille.

Kuva antaa myös selkeän esityksen siitä, mistä rahat tulevat, kenelle lipputulosten ja sponsoroinnin kautta saaneet rahat menevät sekä paljon muuta, jota ei välttämättä tule ajatelleeksi, kun festivaalilipun ostaa.

Projektiryhmä on hyvä jakaa myös osiin, yksi osa ryhmästä ottaa hoitaakseen esimerkiksi tapahtuman markkinoinnin ja viestinnän, kun taas toinen osa hoitaa

hallinnolliset puolet, kuten luvat ja tarvikkeet. Ryhmien toimintatavoille ei ole tiettyä oikeaa tapaa mutta tietyt asiat ovat tarpeellisia, jotta tapahtuma voi onnistua. Projektiryhmään on myös erittäin suotavaa sisällyttää asiantuntijoita sekä tukihenkilöitä auttamaan projektin jäseniä suorittamaan omaa tehtäväänsä.

Projektilla on tärkeää olla myös projektipäällikkö, joka katsoo kokonaiskuvaa ja yhdistelee näiden projektiryhmien tuottamia osia yhdeksi isoksi kokonaisuudeksi. Yksi tärkeimmistä asioista tapahtuman järjestämisessä on huolellisen suunnittelun lisäksi aikataulu ja tästä vastuu on projektipäälliköllä.

Yhtä oikeaa toimintatapaa projektipäällikön toiminnalle ei ole, mutta tehokkaiksi tavoiksi ovat osoittautuneet esimerkiksi väliseminaarit sekä selkeä ja tarkka aikataulutus. (Tapahtumajärjestäjän opas, Korhonen ym., 2015, s.8)

2.6 Tapahtuman markkinointi

Markkinointi on tapahtuman kannattavuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. Markkinointisuunnitelma on tämän takia erittäin tärkeä ja se kannattaa tehdä huolellisesti, jotta saadaan tavoitettua haluttu kohderyhmä ja tiedetään mitä kanavia pitkin kohderyhmä tavoitetaan parhaiten.

Tapahtumien markkinoinnissa voidaan käyttää useita eri markkinointitapoja, näistä yleisimmät tavat varsinkin suurissa tapahtumissa ovat suoramainonta, sosiaalisen median mainonta ja verkkomainonta.

(Tapahtuman markkinointiopas, Launonen J., 2018, s.3)

Sosiaalisen median mainonta on tällä hetkellä varsinkin hieman pienempien tapahtumien markkinoinnissa suurimmassa arvossa. Tapahtumajärjestäjät usein ottavat yhteyttä sosiaalisessa mediassa hieman tavallista suuremman seuraajamäärän omaaviin henkilöihin ja tarjoavat heille yleensä ilmaisliput

tapahtumaan, sen markkinointia vastaan ja usein myös tälle henkilölle henkilökohtaisen koodin, jota hänen seuraajansa käyttävät ja saavat esimerkiksi prosentuaalisen alennuksen lipun normaalihinnasta.

Tämä tuo myös hieman puskaradioilmiötä sillä tapahtumaan osallistuvat henkilöt tietysti kertovat tapahtumasta myös heidän ystäväpiirilleen ja pyytävät mukaan.

3 Tutkimus

Laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan kokonaisvaltaista asioiden merkitysten tutkimista suhteina ja niiden merkityskokonaisuuksina, jotka ilmenevät ihmiseen päätyvinä tapahtumina, kuten toimintana tai ajatuksina.

Laadullisessa tutkimuksessa tulee tekijän tuoda esille, käsitelläänkö tutkimuksessa käsityksiä vai kokemuksia, jotta tutkimuksesta saataisiin selville mitä tutkija selvittää. (Vilka H., 2021, viides luku, Menetelmän erityispiirteet – kappale.)

Tutkimukseen liitettävää haastattelua on mahdollista toteuttaa pääpiirteittäin kolmella eri haastattelutavalla, jotka ovat *lomakehaastattelu*, *teemahaastattelu* ja *avoin haastattelu*. (A. Puusa & P. Juuti, 2020, Laadullisen tutkimuksen lähestymistavat - luku, kolmastoista kappale)

Lomakehaastattelussa haastattelijalla on etukäteen mietityt kysymykset ja niiden järjestys, jotta haastattelijalla pysyy tietty punainen lanka koko haastattelun läpi. Haastattelussa on kuitenkin muistettava, että haastateltava ei välttämättä vastaa tutkimuksen kysymyksiin haastattelijan haluamassa järjestyksessä, ellei haastattelijalta itse kirjaa vastauksia hänen haluamiinsa kohtiin.

Teemahaastattelu on yksi käytetyimmistä haastattelun muodoista, jota itsekin käytän tässä työssä.

Teemahaastattelussa haastattelija kyselee haastateltavalta tiettyyn teemaan liittyviä kysymyksiä, jotka eivät ole välttämättä tietyssä järjestyksessä, vaan haastattelun lopuksi kysymysten vastauksien perusteella voidaan laatia isompi kokonaiskuva tutkimuskohteesta haastattelun pohjalta.

Avoim haastattelu on kahdesta aikaisemmasta haastattelutavasta huomattavasti epäjärjestelmällisempi.

Avoimessa haastattelussa keskustelu on avoimempaa ja se perustuu vuorovaikutukseen haastattelijan ja haastateltavan välillä. Keskustelu etenee haastateltavan ehdoilla, joten haastattelijan vastuulle jää johdatella haastattelun vastaukset tutkimuksen tulokseen päteviksi. (A. Puusa & P. Juuti, 2020, Laadullisen tutkimuksen lähestymistavat - luku, kolmastoista kappale)

Haastattelut ovat muodostuneet nykypäivänä miltei synonyymiksi laadullisen tutkimuksen kanssa, vaikka laadulliseen tutkimukseen voidaan käyttää melkein mitä tahansa materiaalia haastattelun sijasta, kuten sanomalehtiä, kuva ja tekstiaineistoa tai mainoksia. (Vilka H, 2021, viides luku, tutkimushaastattelu aineistona – kappale.)

Tässä työssä hyödynnetään haastattelua sekä erinäisiä tutkimustuloksia netistä.

Haastateltavanani oli Ohjelmanurkka Oy:ltä Sami Mättö.

Samu on työskennellyt Ohjelmanurkka Oy:llä vuodesta 2014 lähtien ja hän vastaa yrityksen myynnistä, rekrytoinnista, tapahtumatuotannosta ja toimii myös itse DJ:nä tapahtumissa. Omien sanojensa mukaan epävirallisesti Operatiivinen johtaja.

3.1 Tapaustutkimus

Tutkimusstrategia, jonka tarkoitus on tutkia syvällisesti yhtä tai muutamaa kohdetta tai ilmiökokonaisuutta kutsutaan *Tapaustutkimukseksi*.

Tämä tutkimusstrategia on erittäin hyvä, jos haastattelija haluaa tuottaa yksityiskohtaista ja rikasta sisältöä työhönsä.

Tapaustutkimuksella on todella monta erilaista määrittelytapaa ja kuvausta, mutta yhteistä näillä kaikilla määrittelyillä ja kuvauksilla on se, että *tapaustutkimus* on erittäin muuntautumiskykyinen ja joustava, joka tekee siitä tehokkaan tutkimustavan.

Asiaa voidaan tutkia joko yksittäistapaustutkimuksella tai monitapaustutkimuksella, riippuen tietysti asian kontekstista, halutaanko saada selville tietyn tapahtuman yksityiskohtia vai tietyn aihealueen tapahtumissa esiintyviä asioita. (A. Puusa & P. Juuti, 2020, Laadullisen tutkimuksen lähestymistavat - luku, kolmastoista kappale)

3.2 Teemahaastattelu

Teemahaastattelulla pyritään tuomaan esille haastateltavan yksilön kokemuksia, uskomuksia ja ajatuskuvaa, jonka pohjalta voidaan tutkia haastateltavan subjektiivista käsitystä tutkimuksen kohteena olevasta asiasta.

Teemahaastattelu on toimiva haastattelumuoto, kun halutaan tutkia tiettyyn teemaan kytköksissä olevien ominaispiirteiden ja mahdollisten ongelmien esilletuontia ja ratkaisuja.

Teemahaastattelussa tutkija pyrkii käsittelemään *puolistrukturaalisesti* haastateltavan kanssa tutkittavan asian teemoihin liittyviä ongelmia tai kysymyksiä ja pyrkiä muodostamaan haastattelun lopussa isompi kuva teeman aiheesta ja ratkaisuista, joita tutkimuksessa tuotiin esille.

Puolistrukturaalinen haastattelumenetelmä on joustava ja avoimempi haastattelutapa, joka sopii teemahaastatteluun erittäin hyvin. Se pitää sisällään selkeät kysymykset ja johdattelee haastattelun oikeaan lopputulokseen ilman tarvetta haastattelijan johdattelulle, mutta antaa haastateltavalle usein paljon vapaammat vastausvaihtoehdot ja jossain tapauksissa saattaa tuoda haastattelijalle uusia näkökulmia, kun kysymyksiin vastaaminen on avoimempaa ja enemmän kiinni haastateltavasta.

(A. Puusa & P. Juuti, 2020, Laadullisen tutkimuksen aineiston hankintamenetelmä – luku, kuudes kappale.)

3.3 Aineistoanalyysi

Aineistoanalyysi on oiva menetelmä selkeyttää tutkimuksen ongelman tutkimista ja helpottaa sen esilletuontia.

Analyysien perusjaottelu voidaan jakaa määrälliseen ja laadulliseen tutkimusmenetelmään.

Perusjaottelun sisällä on erittäin monia eri analyysitapoja, jotka määräytyvät haastattelun ja sisällön mukaan.

Tässä työssä, kuten teemahaastatteluissa yleensäkin käytetään *Hermeneuttista analyysiä*.

Hermeneuttinen analyysi on yleinen laadullisen tutkimuksen toteuttamismenetelmissä, sillä sitä käytetään merkitysten paljastamiseen ja se helpottaa teemahaastattelussa haastateltavan vastauksien merkitysten esilletuontia. (Vilkka H, 2021, kuudes luku, Hermeneuttinen metodi – kappale.)

4 Miltä näyttää tulevaisuus?

Tapahtumajärjestäjien tulevaisuus alkoi näyttämään valoisammalta syyskuussa 2021 kun valtionneuvosto julkaisi tiedotteen hybridistrategian muuttamisesta. Lyhkäisyydessään valtionneuvosto aikoo muuttaa koronastrategiaansa vastaamaan paremmin tämänhetkiseen koronatilanteeseen, joka puolestaan tarkoittaa sitä, että todennäköisesti lokakuussa 2021 koronarajoitteet tullaan poistamaan valtakunnallisesti.

Tapahtumia tullaan varmasti järjestämään heti kun rajoitukset poistuvat, mikäli niille vielä löytyy rahoittajia ja sponsoreita. 79 %:n liikevaihdon lasku yhdessä vuodessa on varmasti karkottanut myös potentiaalisia rahoittajia ja sponsoreita tapahtumajärjestäjiltä. Tämä tulee varmasti olemaan iso ongelma kaikille tapahtumajärjestäjille lähitulevaisuudessa, mutta tilanne tulee varmasti eheytyämään viimeistään ensi kesänä, kun tapahtumia ruvetaan taas suunnittelemaan ja ihmiset uskaltavat taas ostaa lippuja tapahtumiin, kun saadaan varmuus siitä, että tapahtumat toteutuvat varmasti ja täysmittaisesti. Ammatin tulevaisuutta varmasti varjostaa myös menneet kaksi vuotta koronakamppailun kanssa ja tämä mahdollisesti saattaa myös karkottaa monia kyseistä ammattia harkitsevia henkilöitä ja yrityksiä miettimään uudestaan alaansa, mutta uskon että alalle tulee nyt paljon uusia tekijöitä ja uusia ideoita toteuttaa tapahtumia.

Tapahtumateollisuuden tulevaisuutta käsittelevä työpaja järjestettiin Business Finlandin toimesta helmikuussa 2021, jossa selvitettiin alan edustajien näkemyksiä tulevaisuudesta, sekä uhkia että mahdollisuuksia. Uhiksi muodostuivat pandemian jälkeinen aika, kun investoinnit ja työvoima laskevat alan epävarmuuden takia sekä kokemus ja osaaminen ovat huonontuneet töiden puutteen vuoksi.

Tulevaisuuden tapahtumateollisuuden mahdollisuuksien toteutumiseksi, työpaja tunnisti kolme pääasiaa, jotka ovat toteutumisen kannalta erittäin tärkeitä.

Toimialan yhtenäisyyden kehittäminen, toimialan virallinen tunnustaminen sekä tarkoituksenmukainen sääntely. (Kuusisto & Sahlstedt, 2021, s.50)

4.1 Miltä tilanne näyttää tällä hetkellä?

Tilanne on vuonna 2021 ollut yhtä huono tapahtumien kannalta kuin 2020. Suuria festivaaleja ja tapahtumia kuten Ruisrock, Provinssi ja Tuska on peruttu. Todella harvoja tapahtumia on kuitenkin pystytty järjestämään verkossa etänä, kuten esimerkiksi Assembly Summer ja Winter, Suomen suurimmat LAN tapahtumat ja yksi maailman suurimpiin elektronisen musiikin festivaaleihin kuuluva Tomorrowland.

Vuonna 2020 järjestettiin Tapahtumateollisuus Ry:n puolesta kysely yrityksiltä, joiden pääsääntöinen toimiala oli tapahtumateollisuus. 92 % kyselyyn vastanneista ilmoitti, että Covid-19 viruksen takia heidän yrityksensä liikevaihto on vähentynyt merkittävästi. Tutkimuksesta käy ilmi, että yhteenlaskettuna Covid-19 virus on laskenut vastanneiden yritysten liikevaihtoa 79 %. Kyselyyn vastanneiden yritysten liikevaihto on ollut vuonna 2019 noin 723 miljoonaa euroa, joten liikevaihto pelkästään tapahtuma-alalla on laskenut yli 500 miljoonaa euroa vuodessa.

Vuonna 2021 järjestettiin koronatilanteesta huolimatta muutamat hieman isomman kokoluokan festivaalit kuten esimerkiksi Aurafest ja Down By The Laituri Turussa ja Soundfest Lahdessa. Isoimmat festivaalit kuten esimerkiksi Tuska, WKND ja Blockfest jätettiin kuitenkin järjestämättä, koska sen kokoluokan festivaaleja oli mahdoton järjestää turvallisesti.

4.2 Paljonko tekijöitä jäljellä?

Kuten kohdasta 1.1 käy ilmi, tapahtuma-ala on kärsinyt todella paljon koronapandemian vaikutuksista. Ammatinharjoitukseen vaikuttaneet rajoitukset ovat ajaneet tapahtumajärjestäjät todella huonoon tilanteeseen

Suomessa tapahtuma-ala on suhteellisen pieni verrattaessa muihin Euroopan maihin, ymmärrettävästi väkiluvun ja välimatkojen takia. Tekijöitä on aivan varmasti lopettanut viimeisen kahden vuoden aikana, koska tapahtumajärjestäjien palkkiot ovat erityisen riippuvaisia juuri itse tapahtumasta, ja kun tapahtumaa ei päästä järjestämään, ei myöskään rahaa tule ja tämä on aivan varmasti ajanut ison osan alan ammattilaisista joko uuden ammatin tai eläkkeen pariin.

4.3 Rajoitukset, mikä tulee muuttumaan?

Rajoitukset tulevat lieventymään todennäköisesti lokakuussa 2021, mutta hygienia-asiat ja turvallisemmat järjestelyt tulevat varmasti tarkempaan tarkasteluun järjestäjillä ja niitä valvovilla tahoilla.

Ravintoloilla useilla tapahtumapaikoilla tulivat rajoitusten lievenemisten myötä käyttöön myös Koronapassi, joka helpottaa järjestäjien taakkaa järjestää turvallisia tapahtumia.

Koronapassista ilmenee, onko henkilö saanut tarvittavat rokotteet tai sairastanut viimeisen 6 kuukauden aikana koronan, joka tarkoittaa immuniteettia. Tällöin tapahtumassa voidaan olla varmoja siitä, että elinkeinoharjoittaja voi tarjota asiakkailleen turvallisen tapahtuman ja tauti ei pääse leviämään.

Tapahtumien osallistujat tulevat varmasti myös koronapandemiasta oppineena olemaan tietoisempia tapahtumien riskeistä ja osaavat varautua niihin paremmin, kuten esimerkiksi käsidesin kantaminen mukana jatkossa esimerkiksi festivaaleilla

tai messutapahtumissa on erittäin pieni paha osallistujalle, mikäli sillä voidaan estää vakava sairastuminen tai taudin leviäminen.

Koronapandemiasta opitut rajoitukset esimerkiksi tulevat varmasti jäämään ohjenuoraksi tulevaisuudessa vastaavien tilanteiden varalle, sillä kun pandemia alkoi, jouduttiin säännöksiä ja rajoituksia säätämään useaan otteeseen. Tämä aiheutti epävarmuutta ja sekaannusta tapahtumien järjestäjien keskuudessa, kun rajoituksia muuteltiin viikoittain, mutta nyt kun toimivat ja tehokkaimmat keinot ovat tiedossa, helpottaa se varmasti tulevaisuudessa tapahtumanjärjestäjiä.

Pandemiat eivät varmasti tule jäämään tähän koronaviruspandemiaan, mutta tulevaisuudessa, tästä pandemiasta oppineena osataan varmasti reagoida nopeammin ja paremmin tuleviin pandemioihin, joka puolestaan toivottavasti tuo varmuutta ja vakautta tapahtumajärjestäjien ammatinharjoitukseen.

4.4 Muutokset tapahtuma-alan työtehtäviin.

Vuonna 2020 maaliskuussa kun koronarajoitukset astuivat voimaan, loppuivat Ohjelmanurkka Oy:llä tapahtumat kuin seinään, kaikki sovitut baaritapahtumat peruttiin. Kesällä 2020 järjestettiin muutamia ulkoilmatapahtumia, joihin yritys toimitti DJ:n mutta suurin tulonlähde eli tapahtumat olivat täysin tauolla. Vasta vuonna 2022 maaliskuussa kun rajoituksista luovuttiin täysin, ovat tapahtumat taas ruvenneet myymään.

Rajoitusten ollessa voimassa on Ohjelmanurkka Oy laajentanut toimiaan striimauksiin ja valo ja videoprojektointiin, joka on hieman saanut yritykselle kassavirtaa, mutta vaikutus on ollut minimaalinen liikevaihtoon, sillä yrityksen suurin liikevaihto tulee tapahtumista.

4.5 Kuinka uudet toteuttamismallit ovat luoneet uusia mahdollisuuksia?

Kuten aikaisemmassa kohdassa mainittiin, Ohjelmanurkka on laajentanut toimialaansa, kun tapahtumat jäivät tauolle yökerhoista ja ravintoloista. Yrityksellä oli jo aikaisemmin ollut suunnitelmissa laajentua striimaus sekä valo- ja videoprojektointiin mutta kun tapahtumat jäivät pois kalenterista, keskittyi yritys täysin näihin kahteen osa-alueeseen ja sai hieman korjattua koronan aiheuttamaa taloudellista vahinkoa.

Ohjelmanurkka on esimerkiksi korona-aikana hoitanut striimaukset Lahdessa järjestettyyn kehonrakennuskisoihin ja kirkkokonsertteihin ympäri Suomen, joissa halukkaat pääsivät seuraamaan jumalanpalveluksia sekä muita kirkossa tapahtuvia tapahtumia etänä kotisohviltaan. Yritys toi mukanaan tarvittavat valaistus ja äänentoistotarvikkeet sekä laitteistot, joilla voitiin tapahtuma suoratoistaa internetin kautta katsojille koteihinsa.

4.6 Mitä mieltä hybriditapahtumista?

Hybriditapahtumat ovat Samin mukaan erittäin toimivia ratkaisuja, etenkin pandemian aikana, mutta yleensä Hybriditapahtumat tarvitsevat ison yrityksen taustalle, jotta se saadaan toimimaan kunnolla, sillä sen onnistuminen ei ole millään tavalla helppoa.

Hybriditapahtumien järjestäminen ei ole helppoa, sillä tarvitaan todella tehokkaita tietokoneita sekä palvelimia hallinnoimaan suurta määrää informaatiota, jota siirtyy edestakaisin järjestäjän sekä osallistujan välillä.

Tämän lisäksi tarvitaan hyvät ja vakaat internetyhteydet, joka nykypäivänä on jo mahdollista usealla eri toteutustavalla.

Tapahtumia voidaan suoratoistaa myös suoraan palveluntarjoajan kautta, joka poistaa tarpeen omistaa palvelimet sekä tietokoneet, koska tapahtuman suoratoisto tapahtuu palveluntarjoajan kautta. Tällaisia alustoja ovat esimerkiksi Twitch tai Apache Kafka.

4.7 Uudet tekijät

Tapahtuma-alalla on tällä hetkellä suuri pula työntekijöistä, sillä tapahtumia myydään todella paljon, mutta tekijöitä on siirtynyt toisiin ammatteihin työn puutteen takia, joten töitä kyllä olisi mutta tekijät puuttuvat.

Uusilla tapahtumajärjestäjillä on myös tällä hetkellä erittäin vaikeat ajat sillä haastateltavani mukaan isot tekijät haalivat nyt kaikki vapaana olevat ravintolat ja yökerhot, joista aikaisempi tapahtumajärjestäjä on töiden puutteen vuoksi luopunut.

Uusilla tekijöillä voi olla vaikeuksia saada tarpeeksi rahaa tapahtumista koska palveluiden ostajat yrittävät kuitata omia kulujaan ostamalla mahdollisimman halpoja tapahtumia jonka seurauksena esimerkiksi DJ:t eivät välttämättä saa haluamaansa palkkaa uudelta tapahtumajärjestäjältä, joka johtaa siihen, että hyvät DJ:t siirtyvät isommille yrityksille, jotka pystyvät maksamaan parempaa palkkaa.

4.8 Mitä kannattaa pitää mielessä ja miten kannattaa varautua?

Koronaviruspandemia ei varmasti tule olemaan viimeinen laatuaan, onneksi koronaviruksesta on opittu todella paljon ja tiedetään, kuinka voidaan taltuttaa mahdolliset uudet tartunnat mahdollisimman nopeasti ja kuinka niihin tulisi

reagoida. Tulevaisuudessa kun osaamme vastata paremmin pandemian aiheuttamiin ongelmiin, voivat myös tapahtumajärjestäjät varmasti turvallisemmin ja vastuullisemmin järjestää tapahtumia kuluttajia varten, vaikka olisikin pandemiatilanne.

4.9 Uusia tapoja järjestää tapahtumia

Internet on osoittautunut erittäin potentiaaliseksi vaihtoehdoksi tapahtumien järjestäjille, varsinkin näinä hetkinä, kun ihmisten olisi hyvä pitää turvavälejä ja välttää suuria ihmismassoja tartuntojen vähentämiseksi.

Idea on erittäin hyvä ja toimiva, mutta ainoaksi ongelmaksi osoittautuu nykyhetkellä vielä internet yhteyksien hitaus. Hyvänä esimerkkinä toimii kansainvälinen Elokuvienv suoratoistopalvelu Netflix, joka koronaviruksen takia laski kaikkien suoratoistokanaviensa lähetyslaadua, koska ihmisten siirtyessä koteihinsa työskentelemään ja internetin nopeuden tarve kasvoi räjähdysmäisesti kautta maailman.

Tulevaisuudessa jo nyt rakenteilla oleva 5 g verkko auttaa tässä asiassa erittäin paljon. Jo pelkkä tiedonsiirtonopeus verrattuna 4 g:hen on moninkertainen, tämän lisäksi 5 g verkossa ei ole juuri lainkaan viivettä, joka takaa vielä entistä nopeamman ja varmemman internet yhteyden langattomana mihin tahansa.

Periaatteessa tämä tarkoittaa sitä, että internet ja sen palvelut eivät ruuhkaudu lainkaan yhtä nopeasti ja verkossa toteutettavat tapahtumat kuten erilaiset messut, haastattelut tai esiintymiset tulevat toimimaan huomattavasti paremmalla laadulla ja pienemmällä viiveellä.

Koronapandemia on antanut myös festivaalien järjestäjille uusia toteuttamistapoja, hyvänä esimerkkinä tästä toimi heinäkuussa 2021 järjestetty Tomorrowland, yksi maailman suurimmista elektronisen musiikin festivaaleista, joka järjestettiin kokonaan internetin välityksellä.

4.9.1 Virtuaalisesti järjestetyt tapahtumat

Tapahtuma-alalla ehkäpä uusin innovaatio ovat niin kutsutut hybriditapahtumat, jonka suosiota on nostanut varsinkin poikkeusolot koronapandemian takia.

Hybriditapahtumiksi kutsutaan tapahtumia, jotka suoratoistetaan lippujen ostajille internetin välityksellä kotisohville tai esimerkiksi konferenssihuoneisiin.

Hybridi kutsumanimi tulee siitä, kun tapahtumaa juontavat oikeat ihmiset ja niissä esiintyvät ihmiset ovat oikeita ihmisiä mutta kaikki muu esimerkiksi yleisö tai erilaiset ohjelmat ovat virtuaalisesti toteutettuja.

Hybriditapahtumiin voidaan antaa esimerkkinä jo aikaisemminkin mainittu kansainvälinen elektronisen musiikin festivaali Tomorrowland 2021, joka järjestettiin kokonaisuudessaan ainoastaan virtuaalisessa muodossa tälläkin hetkellä vallitsevan koronapandemian takia.

Festivaalille sai siis ostettua katseluoikeuden, joka mahdollisti ihmisten osallistumisen festivaaleille mukavasti kotisohvaltaan esimerkiksi ystäviensä kanssa.

Festivaaleilla oli lukuisia maailman huippuluokan elektronisen musiikin artisteja ja heidän esiintymisensä suoratoistettiin kaikille lipun ostaneille.

Itse tapahtuma oli tietokoneella muokattu vielä siten että artistien esiintymiset tapahtuivat virtuaalisesti tehdyllä lavalla ja tapahtumassa oli myös virtuaalinen yleisö, joka loi aitoa festivaalin tuntua.

Ideana virtuaalisesti järjestetty festivaali näin vaikeana aikana oli erittäin hyvä, sillä tapahtuma-ala ja sen johdosta myös artistit ovat varmasti taloudellisessa ahdingossa ja vaikkakin virtuaalisesti järjestetty tapahtuma ei ollut yhtä suuri myyntimenestys kuin fyysinen festivaali, toi se edes pientä kassavirtaa todella ahdinkoon jääneelle alalle.

Hybriditapahtumat ovat myös kasvaneet Suomessa ja näistä erittäin hyviä esimerkkejä ovat esimerkiksi Radiogaala 2021 ja Entrepreneur of the Year juhlogaala, joissa molemmissa julkistettiin alojen kirkkaimmat tähdet ja onnistujat sekä myös huippuluokan artistien esiintymisiä.

4.9.2 Koronapassi

Suomen Hallitus otti käyttöön Koronapassin 16.10.2021.

Tämä passi toimii todistuksena tapahtumanjärjestäjille ja ravintoloille, että tapahtumaan tai ravintolaan pyrkivällä henkilöllä on immuniteetti koronavirukselle eikä osallistujalle ole tapahtumaan tai ravintolaan tullessa välitöntä vaaraa altistua tai altistaa ketään muuta koronavirukselle.

Koronapassi jakoi todella paljon mielipiteitä ihmisillä ja suorastaan suututti osan ihmisistä. Lehdissä ja uutisissa kerrottiin, kun koronapassi julkistettiin ja ravintolat ottivat koronapassin käyttöön, että ihmiset tekivät pöytävarauksia ravintoloihin, joissa koronapassi oli käytössä ja jättivät tahallisesti menemättä, osoittaakseen mieltään koronapassin tarkistamisesta.

Koronapassi oli hetkellisesti miltei ainoa keino, jolla ravintolat ja tapahtumat voivat toteuttaa alaansa täydellä kapasiteetilla, mutta sen käytöstä luovuttiin kesäkuussa 2022, jonka jälkeen tapahtumat ja ravintolat saivat toimia aivan normaalisti.

5 Yhteenveto ja pohdinta

Covid-19 pandemia vaikutti koko maailmaan todella rankasti ja mahdollisesti yksi suurimmista pandemian luoman työttömyyden kokijoista oli koko tapahtuma-ala maailmanlaajuisesti turismin ja matkustusalan kanssa.

Ongelmiin ruvettiin kuitenkin keksimään uusia ratkaisuja ja uusia toteutustapoja ja ongelmanratkaisumenetelmiä keksittiin hyvin nopeasti ja nämä tulevat varmasti jatkossakin olemaan erittäin hyviä tuotantotapoja ja mahdollisesti myös täydentämään perinteisempää toteutustapaa tapahtumille.

5.1 Mitä rajoitukset olivat?

Tapahtuma-ala kärsi suuresti koronarajoituksista, sillä kaikki tapahtumiin liittyvät asiat olivat kielletty. Ravintolat ja tapahtumapaikat olivat kiinni, tai todella rajoitetusti auki, kokoontumiskielto kielsi monen henkilön samaan paikkaan kokoontumisen, ellei hygieniamääräykset ja turvavälit toteutuneet, eikä se useimmassa paikassa ollut teoriassa mahdollista eikä kannattavaa liiketoiminnallisesti.

5.2 Ratkaisut

Tapahtuma-ala joutui kiireisesti keksimään uusia toimintamalleja, jolla saada tapahtumatoimistot ja työntekijät pystyssä.

Ongelmiin saatiin ratkaisuja hallituksen puolelta esimerkiksi koronapassilla, joka salli rokotettujen ja immuniteetin omaavien henkilöiden osallistumisen tapahtumiin ja ravintoloihin. Tapahtumatuotannon puolelta nousivat esille aikaisemminkin tekstissä mainitut hybriditapahtumat, jota voitiin järjestää turvallisesti, sillä osallistujat olivat omissa kodeissaan eivätkä kerääntyneenä yhteen paikkaan.

5.3 Tulevaisuus

Kesällä 2022 onnistuttiin järjestämään ensimmäistä kertaa kahteen vuoteen festivaalit ja tapahtumat normaalisti.

Tapahtumien määrä aiheutti kuitenkin ongelmia varsinkin pienemmille tapahtumille, sillä liput eivät myyneet halutulla tavalla, koska isot festivaalit houkuttivat ihmisiä, kun ne vihdoin päästiin järjestämään.

Tulevaisuudessa toivottavasti osataan mahdolliseen uuteen pandemiaan varautua paremmin, jotta koronan aiheuttama ahdinko ei toistuisi.

Tapahtumajärjestäjät jatkavat varmasti hybriditapahtumien kehittämistä, sekä uusien järjestämistapahtumien keksimistä perinteisen tapahtumajärjestämismallin ohelle uusien pandemioiden varalta.

5.4 Oma katsaus

Mielestäni tapahtuma-ala näyttää palautuvan hiljalleen kahden vuoden ahdingosta. Kesä 2022 oli kuitenkin ongelmallinen suuren tapahtumatarjonnan takia, sillä isoilla festivaaleilla oli kahden vuoden ajalta käyttämättömiä osallistujien lippuja jotka siirtyivät tälle vuodelle, joten kapasiteetti myydä uusia lippuja oli pienempi kuin normaalisti, tämä näkyi festivaaleilla pitkinä jonotusaikoina henkilöstön puutteena ja tästä johtuneena pitkinä jonotusaikoina, kuten esimerkiksi Elokuussa järjestetty Blockfest-tapahtuma Tampereella, johon ensimmäisen päivän lipunvaihtoon oli pahimmillaan 5 tunnin jonot.

(”Blockfestien jonotuskaaos sai ihmiset raivon partaalle Tampereella”, 2022)

Uskon että vuosi 2023 tulee olemaan tapahtumien osalta taas huomattavasti normaalimpi ja parempi tarjonnan kannalta, kun tapahtumajärjestäjät ovat saaneet kassavirrat taas elvytettyä tapahtumien ansiosta.

Lähteet

Valtionneuvosto. (2021)

<https://valtioneuvosto.fi/-/1271139/koronakriisin-hallinnan-toimintasuunnitelman-tavoitteena-pitaa-yhteiskunta-auki>

Rossmann, J. Duerden, M & Joseph, B. (2019). *Designing Experiences*, Columbia University Press. <https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy.hamk.fi/lib/hamk-ebooks/reader.action?docID=5613936&ppg=20>

Tapahtumateollisuus Ry. (2020)

<https://www.tapahtumateollisuus.fi/mita-on-tapahtumateollisuus/>

Kuusisto, K & Sahlstedt, M. (2021). *Tapahtumateollisuus vuonna 2021*. Business Finland.

<https://www.tapahtumateollisuus.fi/wp-content/uploads/2021/09/Tapahtumateollisuuden-toimialaselvitys-2021.pdf>

Tukes, Tapahtumaturvallisuus-opas, (n.d.)

<https://tukes.fi/documents/5470659/11781251/Tapahtumaturvallisuus-opas/c6c8241a-abb6-123f-1752-bf0c1cd85451/Tapahtumaturvallisuus-opas.pdf>

Korhonen, H., Korkalainen, K., Pienimäki, T. & Rintala, S. (2015). *Tapahtumajärjestäjän opas*, Laurea.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/105211/58.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Launonen, J. *Tapahtuman markkinointiopas*. (2018). Hämeenraitti.

<https://suomenkylat.fi/wp-content/uploads/2019/06/Tapahtumien-markkinointiopas-H%C3%A4meenraitti.pdf>

Puusa, A. & Juuti, P. (2020). *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. Gaudeamus Oy <https://www.ellibslibrary.com/book/9789523456167>

Hanna Vilkka. (2021). *Tutki ja Kehitä*. PS-Kustannus

<https://www.ellibslibrary.com/book/9789523701731>

”Blockfestien jonokaaos sai ihmiset raivon partaalle Tampereella – festarikävijä: Viisi tuntia jonotusta, kipeät jalat ja yksi nähty keikka”, 20.8.2022, *Yle*, <https://yle.fi/uutiset/3-12585681>

Pekkola, H. (2020). *Tapahtumajärjestäjien vastuullisuus*. [opinnäytetyö, Haaga Helia]

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/339749/Pekkola_Hanna.pdf?sequence=2

THL. Koronatapaukset, sairaanhoidon tilanne ja kuolemat.

<https://www.thl.fi/episeuranta/tautitapaukset/koronakartta.html>

Anttila, V-J. (2022). Koronavirus (SARS-CoV-2, Covid-19). Terveyskirjasto. Haettu 14.9.2022 osoitteesta <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01257>

Punainen Risti. (2020). Epidemia ja pandemia.

<https://www.punainenristi.fi/tyomme/kansainvalinen-apu/epidemia-ja-pandemia/>

